

Novel·la
Jordi Capdevila

Un codi gens ètic

El fet que una investigadora farmacèutica s'impliqui a novel·lar el món de la recerca científica a casa nostra, amb el desig de reflectir la vida professional viscuda, ja crida l'atenció del lector àvid de narracions, escenaris i estructures literàries noves. Que ho faci amb un llenguatge entenedor i prou atractiu hi afegeix un plus qualitatiu. I que a més disposi d'una trama prou sorprenent engrandeix una narració que també arrossega petits llasts d'autora debutant, substancials gràcies a l'aprenentatge acadèmic de l'ofici d'escriure.

Codi genètic és una novel·la de situacions però també de valoracions. La narradora i protagonista és una becària ja madura que treballa en un institut de neurociències i està a punt de descobrir un medicament efectiu contra la malaltia de l'Alzheimer. L'arribada a la direcció del centre d'un científic de renom, format als Estats Units, provoca un enrenou estructural, acadèmic i científic i altera de dalt a baix la vida professional i científica de la institució.

La narració va descabellant tota mena d'intrigues, enveges i passions personals entre els equips investigadors amb una bona dosi de competitivitat professional, tràfic d'influències, culte a la imatge, abús de poder dels triomfadors, explotació dels becaris, jocs de seducció i fins i tot prostitució sexual per pujar graons en la jerarquia acadèmica. Totes les misèries més humanes s'enllacen en la vida quotidiana d'aquesta institució que ha de ser model de progrés i innovació.

Un centre que té per objectiu aprofundir en el codi genètic per conèixer millor la vida humana i s'encalla en codis gens ètics.

Però la novel·la ressalta també les virtuts i la bona feina que es fa en aquests centres a càrrec de persones que viuen, es desviuen i moren per aportar el seu gra de sorra en el dinàmic progrés global en els avenços en el món de la salut. La protagonista és l'exemple més clar de l'esforç professional per millorar el benestar col·lectiu malgrat que una informació desconeguda sobre el seu exemplar passat familiar li farà perdre bruscamment la virginitat sobre la bondat i la maldat individual i col·lectiva.

Amàlia Lafuente, nascuda el 1952, fa el seu debut literari amb aquesta novel·la. I sorprendria la seva maduresa narrativa si no fos pel fet d'haver estat alumne de l'Escola d'Esriptura de l'Ateneu Barcelonès, una institució que ja ha deixat forta petjada en el món literari català, formant escriptors com per exemple Sílvia Alcàntara. Una autora que amb *Olor de Colònia*, publicada fa un any, ha destronat recentment com a llibre més venut en català *l'Invisible* de Paul Auster, *El símbol perdut*, de Dan Brown i Stieg Larsson amb la seva trilogia *Millennium*.*

Codi genètic
Amàlia Lafuente
Proa
Barcelona, 2010
Preu: 19,50 euros
Pàgines: 352

i isolament- que pateix el protagonista, semblant a un Robinson que hagués estat filtrat per l'angoixa d'un Polanski. La prosa, tallant i expressiva -un punt efectista, també-, remarca encara més el caràcter enigmàtic de la novel·la, que de vegades fa pensar, més per l'atmosfera irreal que no pas pel tema o l'argument, en *La invenció de Morel*, d'Adolfo Bioy Casares.

Un únic problema: la resolució

Imaginativa i ben narrada, *L'illa de l'última veritat* té un únic problema: no sap evitar de pagar el peatge que el gènere -thriller d'aventures amb sorpresa final- imposa a l'autora. M'explico: els autors d'aquesta mena d'obres han de dosificar prou hàbilment la informació per mantenir el lector encuriolit i amb ganes de conèixer la resolució de l'enigma, però alhora han de ser capaços de tenir-lo persuadit sense fer trampa, sense mentir-li ni embolicar tant la troça que, a la fi, per donar un sentit als enigmes proposats, només queda treure's de la màniga un as final que ho resol tot amb expedientiva gratuïtat.

Company s'ha esforçat a ser literàriament honesta -va deixant moltes pistes de l'engany que perpetra-, però el joc de veus narradores a partir del qual ens explica la història -punts de vista i informacions de què disposen- no és coherent amb el desenllaç final. I el lector sent que se l'han rifat. Això no vol dir -compte que *L'illa de l'última veritat* no sigui una bona novel·la. Ho és. Entretinguda i intel·ligent.*

Flavia Company ha publicat una novel·la d'intriga claustrofòbica

MIQUEL ANGLARILL

indefugibles necessitats espirituals de *Rafael de Gandia*, tal com se'l coneixia entre els jesuïtes. Aquesta tensió dramatitzada tot el llibre i fa que Piera sàviament estructurari la seva obra en dues parts: *Noblesa obliga* i *De religió*. A la primera part de l'obra el duc s'imposa al sant, però a la segona part la situació es capgira completament perquè el sant eclipsa l'aristòcrata.

I Piera ha sabut dotar de narrativa aquest pas del duc al sant. Ara bé, que Piera hagi dotat *Francesc de Borja. El duc sant* de narrativa no significa en absolut que ens trobem davant d'una vida novel·lada o literaturitzada que correspon més a la ficció que a la realitat documental. Piera ha consultat a fons la vasta bibliografia sobre el subjecte i ha interioritzat tan bé els coneixements que ha adquirit que, a primera vista,

no sembla una obra de recerca i de rigor històric. Piera ha portat a terme una tasca exhaustiva de documentació i per això, amb extrema naturalitat i facilitat, situa el duc sant en el seu context català, espanyol i internacional.

Aquí topem de cara amb la doble fita secreta que Piera es proposava en iniciar l'estudi del seu personatge. Per una banda, Piera va voler reivindicar la catalanitat d'un personatge, que sempre ha estat segregat per la cultura espanyola. I de l'altra banda, un cop establerta la catalanitat irrefutable del duc sant, Piera ha volgut internacionalitzar la seva figura des d'aquesta nova o renovada base. En definitiva, un cop més, Piera ens recorda el paper fonamental que les terres catalanes han jugat en la història d'Europa. I fa santament!*